

SUBSCRIPTION RATES
United States of America one year 60c.
Canada, Europe e t. c. one year \$1.50Srbobran published every Thursday at
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

СРВОБРАН

ПРЕТПЛАТА:
За Сјед. Државе на годину 60 ц.
Канада, Европу итд. год. \$1.50
Србобран излази четвртак на
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

SRBOVRAN

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION „SLOGA“.

Бр. 389.

ЊУЈОРК, Њ. Ј., ЧЕТВРТАК, 23. Марта 1917.

ГОДИНА 7.

Велики Дани.

У понедељак 2 априла десно се је један крупан историјски догађај. У тај дан, у 8 и по сати у вече, одржао је председник Вилсон пред конгресом један значајан говор, који у главне значаје: рат Немачкој.

Али значај говора не лежи само у томе језгру. Не. Говор је значајан и по својој целокупној садржини, значајан је и по облику, из престога разлога што долази од значајне личности. Ако је о личној вредности председника Вилсона код понекога још и било недоумице, ње је после овога говора морало нестати. Он је једна речита осуда немачког насиља и једно силно средство у борби против прусизма и Хоенцолерна, те је стога више него вероватно да у самој Немачкој власници неће смети да објаве његов текст.

Као главни узрок непријатељства према Немачкој председник Вилсон означава безобзирни рат подморских бродова против мирних трговачких и путничких лађа, који он назива „свиерним и нечовечним послом“. Уништавање невиних људских живота при том најкрупнији је разлог за одсудан корак, јер се „имовина може платити, али животи мирних и невиних људи не могу“. Отуда и друга значајна изјава председникова, по којој садашњи немачки рат помоћу подморских лађа значи „рат против човечанства. То је“, вели Вилсон, „рат против свих народа и држава“.

Прелаз ка ратном стању од досадашње оружане неутралности, која је по председниковим речима недовољна и немогућа, налази се у овом пасусу: „Здрав разум налаже, чак је неминовно потребно, да се подморске лађе уништавају пре него што покажу своју намеру. С њима се мора свршавати чим се угледају, ако се у опште мисли с њима свршавати.“ Што, другим речима, председник тражи од Конгреса, то је да се америчке лађе у будуће не држе само у дефанзиву, да се не ограничавају само на то да се бране у случају напада, него да и саме нападају чим сагледају непријатељску подморску лађу. А то је рат у правом смислу речи.

Сви ми знамо међутим да је тај рат у ствари почела Немачка. То истиче и председник Вилсон, јер предлаже Конгресу да изјави: да најновије држање немачке царске владе није у истини ништа мање но рат против владе и народа Сједињених Држава, који само примају то наметнуто им ратно стање.“ Тако се Немачка неће моћи похвалити да су Сједињене Државе прве објавиле рат, и да се пред својим народом издаје за невинашце које се бори само за опстанак.

Ну Немачка би ипак могла објавити својим поданицима Вилсонов говор, да он садржи само ово што је доведе изнето. Али председник, пошто је изложио Конгресу мере које треба предузети у вези са новим стањем, и које доносимо у Недељном Прегледу, прелази на нарочиту оптужбу немачког државног система. По његовим речима, опасност за мир и слободу лежи у аутократским владама, јер се оне наслањају на организовану силу коју потпуно контролише њихова воља, а не и воља њиховог народа. Народи који сами собом управљају не преплавају суседне државе шпијунима и сплеткама, којима је крајњи смер освајање, вели Председник. Такве су ствари могуће само у земљама у којима нико нема право да пита и контролише.

После те опште оптужбе долази оптужба у појединостима. Она је један историјски документ и гласи: „Што нас је, поред осталог, уверило да пруска аутократија није била и никад није ни могла бити наш пријатељ, јесте факат да је она од самог почетка овога рата препрелила наше заједнице, па чак и наша државна надлежства шпијунима, и да је свуда правила сплетке против наше народне слоге, против нашега мира споља и изнутра, против наше трговине и наше индустрије. Одиста, сад је јасно да су њени шпијунци били овде чак и пре него што је почео рат; и, несрећом, није само претпоставка, него судским путем утврђена чињеница, да су сплетке, које су више пута загрозиле нашем миру и нашој индустрији, прављене по наговору, са потпором, па чак и под личним руководством званичних агената царске владе, акредитованих код Владе Сједињених Држава.“

Ово је бар речено јасно и разговратно. Немачка је с једне стране, под маском пријатељства, поткопавала снагу Сједињених Држава изнутра, док је с друге стране ширила мреже по суседству, врбујући нарочито Мексико. Није онда никакво чудо што се председник Вилсон окреће нарочито против званичне Немачке. Он у том погледу иде чак тако далеко да изрекне вели да Немци нису криви за рад немачке владе. „Ми немамо никаквих задевица с немачким народом. Ми према њему имамо само осећај симпатије и пријатељства“, вели Вилсон. Ко год зна колико има Немаца у Сједињеним Државама, лако ће

разумети ову претераност. Изјавити да су и Немци криви онако исто као што је крива и њихова влада, јер никад нису озбиљно протествовали, а док кола нису пошла низ брдо, нису у опште ни протествовали — значило би објавити рат и силним милионима Немаца који су амерички грађани, што никако није за препоруку. Поред тога, председник Вилсон очевидно рачуна и с тим да до расцепца између немачке владе и немачкога народа лако може доћи, и зато хоће да тај расцеп, у колико је могуће, подржи и потпомогне. С те стране је наведен место врло добар знак. Председник Вилсон има извора који не стоје свакоме на расположење, и кад он и ту и иначе у своме говору наглашава да у аутократским државама народи нису криви за рад своје владе и да демократија мора победити, онда значи да он има разлога веровати да је у Немачкој народ против своје владе. Дао би Бог да је тако. Главно је да се једно велико зло скрха; да ли ће се скрхати победом споља или револуцијом изнутра, споредна је ствар. Вилсонова је судбина у сваком случају запечаћена, а тако исто и судбина његове династије.

Аустроугарској рат није објављен. Председник је до душе осуђује што је сагласна са нечовечним ратовањем Немачке, изјављујући да Америчкој Влади стога није било могуће да прими грофа Тарновског; али додаје да Аустроугарска није ратовала против америчких грађана на мору, те стога узима слободу да „бар за сада“, одложи дискусију о односима с њом. Ово „бар за сада“ врло много каже. Доведено у везу са изјавама о аутократским режимима којих мора нестати, о правима малих народа, и о угроженом праву у опште, оно у најмању руку значи да до прекида односа са Аустроугарском може доћи свакога часа. Јер ако је реч о насиљу и неправди и споља и изнутра, онда Аустроугарска ни мало не изостаје иза Немачке. Сва је разлика у томе што је Немачка сасвим изгубила намет, те мисли да може газити цео свет, док је Аустроугарска понизна према свима силама, па и према Америци, али зато у толико бездушније мрцивари мале и незаштићене.

То што знамо ми, зна извесно и председник Вилсон. Кад дође време, он ће нам о томе дати и доказа, као год што је овога пута доказао да су му биле познате све сплетке које је ковала Немачка. А докле, нека Аустроугарска живи у нади да је бар у Америци не знају.

М. Т.

Из Српства и Југословенства

Један значајан чланак. Уважени Дон Нико Гршковит, који је ових дана објавио у „Хрватском Свијету“ низ значајних родољубивих чланака, написао је нарочити чланак и о српском и аустриском новцу, под насловом: „Аустриско-мађарске круне и српски динари“. Чланак је изашао у „Хрватском Свијету“ од 3 овог месеца, а написан је на основу података из једнога мађарскога листа. Ми из тога чланка саопштавамо ово место:

„Српски новац имаде данас више него двоструку вриједност од аустриског мађарских круна, јер Србија имаде и данас за те динаре покриће у злату, које се на жалост њемачко-мађарских отимача не налази у Србији, него на сјегурном мјесту у Француској, зато је вриједнота динара тако висока.“

„Аустриско мађарске папирне круне вриједи данас, по признању самих њемачко-мађарских новина, врло мало, тако, да их нико не купује и не прима у иностранству, јер свако знаде, да је то обични замазани папир, који нема никакве вриједности, јер нема покрића у злату или другој вриједности.“

„Нијемци и Мађари увјеравају свијет како је Србије за увијек нестало, а наши уштри-

представника свију највећих наших народних организација у Сјев. Америци, проглашено да су дани погипије хрватских мученика Зринског и Франкопана и Видовдан народни спомен-дани за све Југословене у које дане треба да сви допринесу народни дар у народне сврхе.“

Приближава се 31 април, Зрински-дан, а није далеко ни Видов-дан. Овогодишњи народни дар Зринско-дански и Видов-дански, вјероватно последиједи за вријеме овога рата, треба да буде достојан великога часа ослобођења и уједињења, који се ближа и достојан досадашњих мука и сутирашње среће свега нашег а народа. Овогодишњи дар треба да засведочи нашу вољу и нашу спремност да окајемо стари немар и да постанемо достојни скорашње слободе. Овогодишњи дар треба да буде дар окајања, освете и побједе. Он треба да буде враћање нашега дуга мученицима и херојима на шим, који нам отварају врата у слободу Демогину, он треба да буде и наша исказница вриједности код уласка у Домовину.

Југословени, сви Хрвати, сви Срби и сви Словенци,

Намијените овогодишње цијело Зринско-данско скупљање народнога дара фонду народне борбе Југословенског Одбора у Лондону, а цијело Видовданско скупљање српским херојима и мученицима. Шаљите цијели Зринско-дански дар на Југословенску Канцеларију у Вашингтон, Д. К. (932 Саутерн Блдг.), а цијели Видовдански дар на Српску Народну Одбрану у Њујорк.

Хрвати, Срби и Словенци! Оснивајте одмах мјесне одборе, јављајте се као скупљачи дара Зринског-дана, приређујте предавања и забаве, одгласујте у вашим друштвима повеће износе у народне сврхе и допринесите сваки лично што достојнији изванредни дар. Омогућите вашим пожртвовањем коначни успјех политичке борбе што ју представља Југословенски Одбор и који ће успјех значити: конач аустро-мађарске тираније и бити достојна освета за мучеништво Зринских и Франкопана и свих оних којима је Аустрија плаћала као што је њима плаћала.

Напријед за Зринско-дански дар!

Доприноси за Југословенски Одбор у Лондону. Према коначним рачунима Југословенске Канцеларије ушло је кроз год. 1916. од лањског Зринско-данског скупљања за Југословенски Одбор у Лондону 7.495.39 долара. То би било од прилике у облој своти 40.000 франака.

Ако се овај допринос Сјеверне Америке приподоби са редовитим доприносом браће из Јужне Америке, које браће има десет пута мање, а којих редовити допринос износи 120.000 франака годишње (осим ванредних доприноса), и ако се уважи да су имућни Југословени у Сјевериној Америци не обично мало допринијели, онда се мора рећи да Сјеверна Америка није учинила ни десети дио своје дужности, пак треба да немар исправи ове године пригодно Зринско-данског скупљања народног дара.

Овогодишњи уплаћени редовити мјесечни доприноси за Одбор износе: у јануару \$741.41 у фебруару \$942.25, у марту \$943.65.

Од почетка допринашања (од марта 1916.) до краја месеца марта ове године, сабрали су у Сјев. Америци и одасли преко Југословенске Канцеларије свега \$10.122.39 (без малог броја доприноса послатих изравно у Лондон Одбору од некојих доприниоцига), што са \$2.000 послатих од стране Хрватског Савеза чини укупно \$12.122.39.

ОРГАНИЗАЦИЈА НАШЕГ НАРОДА У АМЕРИЦИ.

Југословенска Канцеларија у Вашингтону јавља: Од како је на Другом Југословенском Збору у Питсбургу ударе темеле јединственој организацији свих сјевероамеричких Југословена: Срба, Хрвата и Словенаца, стало се је живље радити и на окупљању сваког појединог дијела нашег народа. У томе су појаву мислили противници сваке јединствене организације нашега народа нами средство за свој разоран рад, пак су стали говоркати да су то појави сепаратизма, нарочито од како је образована Велика Српска Народна Одбрана. Сепаратисте пак настоје да такав начин организовања прикажу као неизводљивост јединства југословенског цокрста. Потребно је зато нагласити слиједеће:

На Питсбуршком Збору основано је Југословенско Народно Вијеће, које састављају управе свију оних своопних организација које приме народни програм Ослобођења и Уједињења и Устав Вијећа. Вијећу стоји на челу Извршни Одбор, изабран на Збору у којему су по 3 представника хрватског, српског и словенског дијела народа. Али, како има у сваком дијелу народа мноштво разноврсних организација, од којих су многе једино хуманитарне, а како има и у сваком дијелу доста засебних струја и група, потребно је и најприродније је да се настоји окупити најприје све чланове појединог дијела народа у своопну народно-политичку организацију, како се сада одиста и чини. Потребно је то и због тога да се и видно покаже да Југословенство не значи ни зајављање нити топљење хрватства, српства или словенства, него јачање и развијање свега што је вриједно у прошлости и садашњици, у снази и традицији појединог дијела народа. Само из добро истезаног камена може се саградити солидна зграда. Југословенски покрет не може и не смеје да буде покрет само једног дијела народа или да носи неки страначки значај. Југословенство је тачка у којој се стјечу, везују и сливају поједини дијелови народа.

Ова мисао води и данашње организаторе Велике Српске Народне Одbrane, а једнако и Хрвате и Словенце, чланове Извршног Одбора Народног Вијећа, који припремају сличну своопну организацију за хрватски и за словенски дио народа (Хрватски Савез и Словенска Звеза). Свака од ових организација треба да окупи све што је вриједно у сваком поједином дијелу народа, да гоји и истиче и све лијепе и вриједне особине и традиције тога дијела, и да сваки дио приводи своопној југословенској заједници. Сва три, овако организована дијела народа, окупљена су и уједињена у Народно Вијећу, а репрезентирана и руковођена Извршним Одбором Југословенског Нар. Вијећа.

Сви Срби у Српску Народну Одбрану! Сви Хрвати у Хрватски Савез! Сви Словенци у Словенску Звезу!

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД

— Увечаној седници конгреса, у присуству Врховног Суда и Дипломатскога тела, прочитао је председник Вилсон свој значајан говор, дочекан, прекидан и испраћен бурним клицањем и плескањем. То расположење конгреса најбоље доказује да он одобрава све председникове вахте, и да је

накнадно гласање чиста формала. А Председник Вилсон тражи: 1) Да Конгрес прими ратно стање, које је Немачка својим најновијим држањем наметнула влади и народу Сједињених Држава; 2) Да се изјасни за споразуман и заједнички рад Сједињених Држава.

(Наставак на 4 страни.)

SRBOBRAN

SERB WEEKLY

Published by SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND OF SERB FEDERATION „SLOGA“

443 West 22nd Street New York, N. Y.

Business Manager: M. I. Popin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y. TELEPHONE: CHELSEA 6008.

Editor: M. Trivunac, 443 W. 22nd Street, New York, N. Y.

Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

КАКО ЈЕ ЦРНА ГОРА ЗАВЕДЕНА ЗА ГОЛЕШ ПЛАНИНУ

(Наставак)

Г. Пашић на Цетињу.

Званични „Глас Црногорца“, од 8. децембра 1915. донео је указ, којим се Народна Скупштина сазива у ванредан сазив на дан 12. децембра 1915. године.

Разуме се, г. Пашић, четрдесетогодишњи народни борац и кривош српског Државног Брода, у најтежим и најкривичнијим данима Српског Народа, није био дошао на Цетиње да прави обичне посете.

Дакако, да ни тај покушај, седог и уваженог српског државника није успео да отргне цетињски двор из аустројских нока. Цетиње је, као без главе, срљало у наручје Беча. Тај су жалосни факат потврдили каснији догађаји.

Госп. Пашић је остао на Цетињу 2 до 3 дана. За то време као и после његовог одласка за Скадар, дворски и владини органи почели су проносити још горе и врље гласове о српској војсци.

Наш савезни брат и члан Данило С. Калањ, који се сада бори у редовима јуначке српске војске, шаље свој браћи члановима нашега дичнога Савеза Слоге братски поздрав и окрепљује нас нагом у скоро слободу која ће синути свеколиком Српству.

Брат Данило за своју вредноћу добио је чин поднаредника и он се поноси да је данас тамо, где треба да се као Србин налази.

Члановима Срп. Д. Д. „Св. Јован Крст.“ бр. 209 у Фултону, Ил., ставља се до знања, да је потписани дао оставку на председништво у овом друштву; такође нисам се примио ни једне друге дужности у друштвеној управи.

Све што се тиче друштва — треба од сада слати на којег члана друштвене управе а на адресу Вох 242, Фултон, Ил. Остајем са српским поздравом ваш брат и бивши председник Илија С. Лучић.

Савезни Гласник

РАСПИС Бр. 66

ЗА МЕСЕЦ МАРТ 1917.

На основу смртних листова, лекароких сведожаба и друштвених извештаја одобрене су следеће своте за исплату:

- Осмртнине: 1 Тодор Дивић, др. бр. 6, Микиспорт, Па. \$800.00 2 Данило Т. Вујачић, др. бр. 11, Јос Анделос, Кал. 800.00 3 Данило Васиљевић, др. бр. 15, Џаксон, Кал. 800.00 4 Стањо Стоматовић, др. бр. 22, Сياتл, Ваш. 800.00 5 Никола Грубић, др. бр. 68, Чикаго, Ил. 800.00 6 Миле Ероћ, др. бр. 79, Мидвел, Јута 800.00 7 Сава Хајдин, др. бр. 148, Вилмердинг, Па. 800.00 8 Ђуро Карановић, др. бр. 169, Дукин, Па. 800.00 9 Стево Утвић, др. бр. 178, Ранкин, Па. 800.00 10 Јово Лукић, др. бр. 215, Инд. Харбор, Инд. 800.00 11 Катица Гладић, др. бр. 234, Пеория, Ил. 800.00 12 Васиљ Дракулић, др. бр. 281, Џанстон, Па. 800.00 13 Стево Обилић, др. бр. 281, Џонстон, Па. 800.00

- Отправнине: 14 Милан Миловановић, др. бр. 231, Милвоки, Вис. 200.00

- Осакатнине: 15 Стево Франковић, др. бр. 12, Бизби, Ариз. изгубљено око 400.00

- 16 Никола Ђаић, др. бр. 113, Бјут, Монтана изгубљено око 400.00

- 17 Лазо Мрвош, др. бр. 49, Пнасбург, Па., озл. ноге 200.00

- 18 Стево Зарић, др. бр. 102, Јак Но. 3, Па. озл. руке 200.00

- 19 Максим Клашња, др. бр. 5, Пуебло, Колоредо озледа ноге 100.00

- 20 Марко Рачић, др. бр. 13, Цером, Аризона озледа руке 100.00

- 21 Тодор Круга, др. бр. 68, Чикаго, Ил. озл. ноге 100.00

- 22 Дмитар Басарић, др. бр. 90, Бингам Кањон, Јута озледа ноге 100.00

- 23 Ивица Јурасовић, др. бр. 90, Бингам Кањон, Јута озледа ноге 100.00

- 24 Петар Обрадовић, др. бр. 106, П. Чикаго, Инд. озледа ноге 100.00

- 25 Обрад Штакић, др. бр. 133, Рапсон, Коло. озледа руке 100.00

- 26 Лазо Зећ, др. бр. 151, Рилтон, Па. озледа ноге 100.00

- 27 Ђуро Ђетковић, др. бр. 287, Бјут, Монт., изгубљена два прста 100.00

- 28 Марко Станишић, др. бр. 287, Бјут, Монтана озледа ноге 100.00

- 29 Лука Шљукић, др. бр. 5, Пуебло, Коло. озл. ока 50.00

- 30 О. Јефтовић, др. бр. 15, Џаксон, Кал. озледа прста 50.00

- 31 Лазар Вујачић, др. бр. 22, Сياتл, Ваш. озл. ноге 50.00

- 32 Петар Јанковић, др. бр. 64, Фарел, Па., изг. прст 50.00

- 33 Лука Богдановић, др. бр. 134, Ст. Луис, Мо., изгубљен прст 50.00

- 34 Гавре Медић др. бр. 201, Баидел, Па. озл. руке 50.00

- 35 Адам Метикош, др. бр. 237, Детроит, Мич. озледа палца 50.00

- 36 Раде Радаковић, др. бр. 246, Ајернвуд, Мич. изгубљен прст 50.00

- Операције: 37 Марко Радовановић, др. бр. 1, Чикаго, Ил. 100.00

- 38 Спасоје Булаић, др. бр. 14, Фресно, Кал. 100.00

- 39 Милан Матковић, др. бр. 17, Топопа, Нев. 100.00

- 40 Ђеко Милошевић, др. бр. 31, Ст. Паул, Мин. 100.00

- 41 Ђуро Бировљећ, др. бр. 109, Детроит, Мич. 100.00

- 42 Симо Сладић, др. бр. 120, Сисеро, Ил. 100.00

- 43 Јефто Пашајић, др. бр. 203, Ди Калб, Ил. 100.00

- 44 Никола Вукделија, др. бр. 246, Ајернвуд, Мич. 100.00

- 45 Ђорђе Раичевић, др. бр. 10, Јед Сити, С. Д. 75.00

- 46 Ристо Елаковић, др. бр. 113, Бјут, Монт. 75.00

- 47 Јанко Агбаба, др. бр. 121, Хибинг, Монт. 75.00

- 48 Јанко Лазић, др. бр. 90, Бинг. Кањон, Јута 75.00

- 49 Петар Ивановић, др. бр. 277, Ливингстон, Вис. 75.00

- 50 Марија Момчиловић, др. бр. 71, Денвер, Коло. 50.00

- 51 Миле Тимарац, др. бр. 200, Њу Дулут, Мин. 50.00 52 Владимир Савовић, др. бр. 1, Чикаго, Ил. 35.00 53 Илија Правица, др. бр. 1, Чикаго, Ил. 35.00 54 Митар Груић, др. бр. 4, Анаконда, Монт. 35.00 55 Јово Н. Вукотић, др. бр. 12, Бизби, Ариз. 35.00 56 Владо Клемен, др. бр. 71, Денвер, Коло. 35.00 57 Богдан Видић, др. бр. 115, Хамонд, Инд. 35.00 58 Никола Негомић, др. бр. 198, Бингам Кањон, Јута 35.00 59 Ристо Рибич, др. бр. 275, Блаксфорд, Инд. 35.00 60 Петар Ивановић, др. бр. 277, Ливингстон, Вис. 35.00

Укупно \$17,370.00

Горње своте одобрене су за исплату на седници Управног Одбора Савеза, одржаној 31. марта 1917.

Новац се шаље само на ову адресу: SERB FEDERATION „SLOGA“

443 West 22 Street New York, N. Y.

Са српским поздравом и поштовањем

САВЕЗ СЈЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА“

Њујорк, 2. априла 1917. Главни Тајник: Душан Трипчевевић.

ДРУШТВЕНЕ ВЕСТИ

Такође се опомињу они чланови, који дугују друштву 2-3 месеца чланарину, да дођу и своју дуговину подмире, иначе ће се проти њима по правилима поступити.

Миле Радосовић, тајник.

ПОЗИВ

У име Српско-Православне Црквено-Школске Општине у Лебанону, Па., умовавају се сва овдашња браћа Срби и сестре Српкиње, као и браћа Хрвати и остали Словени да дођу на прву славу ове наше цркве на дан Воскресења Христовог.

Кличмо вам: Добро нам дошли!

Веселин Пејачки, председ. Стеван Ракас, тајник.

ОПОМЕНА.

Срп. Д. Д. Св. Дух, бр. 121 СССС. у Хибингу, Мин., опомиње своје чланове Луку Гајића и Ђ. Ђормарковића, да се јаве својем друштву и да своју дуговину уплате до идуће седнице, која ће се одржати 22. априла о. г.

Не јаве ли се до тога рока, поступиће се према правилима.

Ђуро Чича, тајник.

ТУЖНА ВЕСТ.

Изгубих мог никад незаборављеног брата Андрију, кога задеси ненадана смрт 4. фебр. о. г. у Килеру, Њ. Мексико, радећи у угљенокопу, где и погибе од електричне струје у најлепшем свету младости, у 24. години. Покојник је учествовао у два балканска рата и вазда се истицао у првим редовима међу својом браћом; код крвавога Скадра и Брегалнице нежалешно труда за част отаџбине. Неби му сузено да погине у одбрани своје домовине, него дође у ову туђину да остави своје младе кости на жалост своје породице. Покојник је био чланом друштва Св. Петар Цетињски, бр. 76 ССС. Слога у Ван Хаутен, Њ. Мекс. где је исто братство учество-

вало у погребу покојником; као и друштво СССС. у истом месту. Не могу пропустити а да не захвалим браћи једног и другог друштва као и осталој браћи из места и околице, која судошла и испратила покојника до његове вечне купе. Хвала брату Ђоку Симоновићу, који је изговорио неколико дирљивих речи над гробом покојником. Захваљујем браћи из даљних колонија, која ми писмено или телеграфично изјавише саучешће у мојој жалости. Још једном хвала својој браћи, која су ме тешила и олакшавала ми моју неизмерну тугу.

Покојни брат поред мене у овој туђини оставља у домовини ожаловљене родитеље, браћу, сестре, снаху и синовку. Мили и непрежаљени брате, нека ти је лака ова грудга туге земље, бог ти дао души рајско насеље.

Ожаловљени Марко С. Мартиновић.

ТУЖНА ВЕСТ.

Овдашње Срп. Д. Д. Св. Сава бр. 6 СССС. у Микиспорту, Па. јавља свој браћи члановима, као и осталим члановима Савеза Слога и свима Србима, да је дана 15. марта о. г. испустило своју млађану душу наш брат и члан, бивши тајник овог друштва Тодор Т. Дивић, у својој 39. години. Покојник је рођен у селу Пониквама, општина Дубрава (Хрватска). Овде иза се бе оставља ожаловљену и уцвиљену супругу Јеку са четве ро ситне деце и брата Раду и остале рођаке. Тело покојниково предато је матери земљи 18 марта о. г. уз пратњу нашег друштва као и остала овдешња друштва С. П. С. С., а то су Св. Сава, одј. 1, Св. Никола, одј. 30 и Гаврило Принцип, одј. 79. Свој браћи члановима поменутих друштава срдачна благодарност на њиховом труду.

На спроводу чиниодејствовао је свештеник О. Јован Смиљанић, на чему му хвала.

Наше друштво овим још једном изриче своју благодарност свој браћи Србима, која су узела учешћа у погребу. А теби, мили наш покојниче нека је лака ова туга грудга земље. Уцвиљеној супрузи, деци и браћу и осталим ближњима наше искрено саучешће.

У име С. Д. Д. Св. Сава, бр. 6 С. С. С. Стојан Ц. Павловић, председник.

ОПОМЕНА.

Друштво Српска Омладина, бр. 17 у Топопа, Нев., опомиње ниже именоване чланове, да уплате свој дуг до 20. априла о. г., иначе бићемо приморани поступити са њима по друштвеним правилима а то су следећи: Никола Милишић, Лазар Познановић, Марко И. Вујовић, Васо Давидовић, Мишко Плагиша, етко Кривокапић, Радован Сушић, Косто Башићевић, Шпиро Т. Срзентић, Петар Судар и Мило Тушуп.

По решењу редовне седнице од 4. марта 1917.

Видан Н. Новаковић тајник.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СРБОБРАНА“

СРПСКА НАРОДНА ОДБРАНА У АМЕРИЦИ

ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ ГЛАВНОГ ОДБОРА СРПСКЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ У АМЕРИЦИ.

1. Одбори Народне Одбране.

До сада постоје ови Одбори Српске Народне Одбране у вези са Главним Одбором:

- 1. Лакавана, Њ. Ј., 2. Елизабет, Њ. Ц., 3. Стилтон, Па., 4. Саут Бетлехем, Па., 5. Мидланд, Па., 6. Џанстаун, Па., 7. Лебанон, Па., 8. Мексиспорт, Па., 9. Дукин, Па., 10. Вилмердинг, Па., 11. Вудлаун, Па., 12. Акрон, О., 13. И. Јунгстон, О., 14. Кливланд, О., 15. Лорен, О., 16. Стубенвил, О., 17. Барбертон, О., 18. Канал Довер, О., 19. Гери, Инд., 20. Саут Бенд, Инд., 21. Чикаго, Ил., 22. Де Калб, Ил., 23. Детроит, Мич., 24. Кансас Сити, Кансас, 25. Портланд, Орегон, 26. Рапсон, Коло., 27. Чисхолм, Мин., 28. Вест Дурут, Мин., 29. Миннеаполис, Мин., 30. Сиатл, Вашинг., 31. Милвоки, Вис., 32. Масон Сити, Ајова, 33. Ранкин, Па., 34. Си непати, О., 35. Ст. Луис, Мо., 36. Кансас Сити, Кансас, 37. Кевани, Ил.

2. Развијање организације.

Као што се види из предњег броја до сада основаних Одбора, Народна Одбрана се развија врло брзо. До сада је организована цела Пенсилванија и Охајо, велики колонијски центри Детроит, Чикаго, Милвоки, Миннеаполис и Сиатл. Организација се преноси на запад. Ових дана отпочео је рад на организацији у Калифорнији. У централне и западне крајеве отишли су ових дана нарочити изасланици да помогну при стварању организације.

3. Правила Народне Одбране.

Правила Народне Одбране готова су и разаслата свима основаним Одборима. Сваки ко жели да има правила нека их тражи од Одбора у својој колонији. Они, који желе имати правила, а немају још Одбора у своме месту нека затраже правила од нас. Онима који су их већ тражили ми смо послали.

РЕОРГАНИЗАЦИЈА месне Срп. Нар. Одбране у Вилмердингу, Па.

ПОЗИВ.

Сви Срби из Вилмердинга и околице, позивају се на Скупштину, која се има одржати на дан 8. априла о. г. (недеља), у дворани Српске Црквене Општине, на Стет Стрит, у 2 сата после подне.

Браво! Како вам је познато Месни Одбор Српске Народне Одбране, постоји у нашем месту још од године 1908. који је са вама скупа, радио од оног дана па до данас како је најбоље могао, за нашу српску и општу ствар.

Ових дана успостављен је Главни Одбор Српске Народне Одбране у Америци, који је из дао и своја правила по којима и ми у будуће радити требамо.

Видели да би рад био још на преднији и успешнији, кад би се одржала једна велика Скупштина на којој би се у главном попуно одбор и обавио упис чланова — због тога сазивамо поменути Скупштину.

Зато сви на Скупштину, ко српски и људски осећа, јер ко је Србин, и живе у Сједињеним Државама, а није члан Српске Народне Одбране у Америци која је део Српске Народне Одбране у Србији, тај не сме пропустити прилику сада, ако не жели да се склони у издајнике.

Знајући да је ова колонија, својим правим Српским и патриотским радом доказала, да спада међу прве Српске Колоније у Америци, верујемо да неће ни у будуће заостати, и да ће се све што се може у данашње време, учинити за корист свога народа.

У то име до виђења на Збору! За Месни Одбор Срп. Народ. Одбране у Вилмердингу

Јосиф Рајновић, председ. Н. С. Кнежевић, тајник.

ПОЗИВ

Овиме позивамо све Србе и Српкиње из Ст. Клервила, О.

сви до једног у Нар. Одбрану, и заверио се, да немо у будуће вредно и марљиво радити око проширења Српске Народне Одбране, а за доказ наше за вере приложимо дарак за Српску Народну Одбрану како следе имена:

По \$5 Симо Мусулин, Алекса Митић, по \$4 Јово Раичевић по \$2 Томо Обрадовић, Ђуро Ранаић, Петар Тарбук, Раде Личина, по \$1 Станко Ракић, Батарица Раичевић, Симо Купић, Пајо Цетовић, Којо Трбојевић, Петар Попов, Тима Попов, Кристина Обрадовић, Илија Радошевић, Пајо Радојчевић, Анка Радојчевић, Јелена Радојчевић, Мане Трбојевић, Сока Трбојевић, Никола М. Цурац, Деспот Гојевић, Миле Теншић, Јово Пуља, Ђуро Гаић, Јанко Бракус, Јелена Мусулин, Љубо Мандић, Драго Љубо Станко, Миле Дивић, Миле Милековић, Никола Бусић, Мл. Огњеновић, по 50ц. Никола Шуица, Марија Шуица.

Вама, лепа браво, хвала на прилозима, па настојте да будете у редовима првих и да будете достојни нашег дивног српског имена.

Томо Обрадовић, тајник.

ДО ЗНАЊА

Браћа Срби из Миниаполиса и Ст. Паула, Мин., основаше Месни Одбор Српске Народне Одбране са седиштем у Миниаполису. Друштво је основано са 50 чланова и решено је, да се са сада уплаћује по 25ц. месечно. Друштво је изабрало и управу, о чему је извештен Гл. Одбор у Њујорку. Новац, који се буде скупио, послаће се преко Главног Одбора за ратничку сирочад, а имена прилагача објавиће се кроз српску јавност.

Б. Бајагић, председ. Васо Марковић, тајник.

ГЛАС ИЗ ПУЕБЛА, КОЛО.

11. о. м. обдржана је скупштина на којој је основан Централни Одбор Српске Народне Одбране за државу Колоредо и околину. На скупштини је суделовао као гост изасланик Југословенског Одбора, г. Јос. Михаљевић и поздравно присуство са дивним и поучним говором, у коме је истакао значај данашње борбе и нагласио потребу, да се што тешње организујемо и потпомогнемо ту свету борбу како би барем до неке постали достојни дела наших хероја у светој мајци Србији.

Одбор је основан са 32 члана и решено је да се позове овадашње друштво да се упише са својим члановима у наш одбор. Код првог уписа сакупљено је \$154.50, а приложили су следећи:

По \$10 Никола Д. Ракић, по \$5 Илија П. Радаковић, Никола Адамовић, Стево Чанак 1, Дане Љубовић, Никола Чанак, Стево Чанак 2, Миле П. Жигић Милош Б. Хрњак, Милан С. Драгосавац, Лука Врачар, Дане Кнежевић, Дане С. Лукић, Буде Чанак, Јово Д. Павлица, Васо М. Дракулић, Д. Борчић, Митар Хрњак, Саво С. Калаћ, Митар Жигић, Станиша Д. Ракић, Исо Тошковић, Буде П. Кнежевић, Дане Узеелац, Лука Мандић, Георг Радаковић, Илија Понтић, по \$2 Јово Иванчевић, Ђуро Његомир, Миле-

та Чанак, Милан Мишчевић, Стево Делић, Ђуро Ракић, Илија П. Радаковић, тајник.

ЛИСТА ПРИЛАГАЧА

Ист Елена, Монт.

За Божићни Дарак Српској Војсци сакупљено је у горњем месту \$14. Даровали су следећи: по \$6 Глигор Т. Бајчевић, по \$2 Вид Мишковић, Обрен Л. Алексић, Ива Ђ. Јабалн, Живко Т. Бајчевић.

Денвер, Коло.

У горњем месту сакупљено је за Божићни Дарак Српској Војсци \$32.00. Даровали су следећи: по \$2 Миле Зец, Јово Непадић, Рада Угарковић, Триво Андријашевић, Јанко Андријашевић, Јандрија Рађеновић, Л. Типша, Стево Станковић, Лазо Станковић, Петар Вујиновић, Миле Мрђа, Миле Долић, Владо Клешић, Мирко Кордић, Коста Стојановић, Јевросим Ђалић.

Стубенвил, О.

У горњем месту сакупљено је за Божићни Дарак Српској Војсци \$30.00. Даровали су следећи: по \$6 Милић Додиг, по \$4 Бранко Драгоје, Милан Кривић, по \$2 Марко С. Теповац, Милован Додиг, Јово Ђорђевић, Ђуро Станић, Никола Зец, Милић Зец, Петар Р. Ђујић.

Кансас Сити, Канс.

У горњем месту сакупљено је за Божићни Дарак Српској Војсци \$34.00. Даровали су следећи: по \$2 Лука Узелац, Миле Чанковић, Владо С. Лучић, М. Трбовић, Васо Калинић, Лука Шапић, Миливој Арсенијевић, Светл. Јово Милошевић, М. Узелац, Новица Копривица, Б. Капор, Никола Мандарић, Добре Милковић, Никола Грба, Ј. Ј. Катин, Илија Вујиновић, Мане Почуча.

Ајровуд, Мич.

Срби у горњем месту сакупили су за Божићни Дарак Српској Војсци \$120.00 а дароваше следећи: по \$100 Радоје Вешовић, по \$6 Тодор Клашњић, по \$4 Лазо Чоловић, Петар Лончар, по \$2 Никола Клашњић, Ђуро Грубач, Јово Грубач, Јаков Кнежић Тодор Кнежић, Андрија Татомир, Шширо Татомир, Мар. Татомир, Јово Татомир, Андрија Бура, Миле Вуковић, Никола Вуковић, Митар Бијадер, Шширо Бијадер, Адам Тодоровић, Стево Чакић, Марко Чакић, Гл. Ожеговић, Адам Лаговић, Петар Павловић, Миле Ђосић, Ш. Ромац, Јово Јутић, Владе Ракећић, Мирко Ракећић, Марко Панић, Бојко Јелић, Никола Вуђегија, Илија Милета, Ђуро Ожеговић, Милан Чоловић, Илија Асановић, Јово Асановић, Пет. Ђељан, Тодор Ђељан, Милош Мирчета, Илија Мирчета, Ђуро Приковић, Петар Лунић, Шширо Рагрица, Никола Ђоловић, Марко Лончар, Јанко Бајић, О. Пирази.

Милвоки, Вис.

У Милвоки сакупише Срби за Божићни Дарак \$60.00, а сабрао је г. М. Јовановић. Даровали су по \$20 М. Јовановић, по \$10 Емил Јовановић, по \$4 Милан Л. Јовановић, по \$2 Јелисавета Јовановић, Коста Јовановић, Борислав Калиновић, Милан Радаковић, Алдса Јовановић, Светл. Павле Вељков, Јулка Вељков, Смиља Вељков, Олга Вељков, Јаков Гвоић, Милан Боротић, Томо Црнојевић, Душан Страхињин.

Фарел, Па.

Срби у горњем месту сакупили су за Божићни Дарак Српској Војсци \$64.00, а дароваше: по \$2 Вујо Клаић, Тривиу Тепић, Никола Лаковић, Симо Лаковић, Ђуро Борота, Илија Јаванин, Јован Родић, Димитар Родић, Петар Милић, Павла Кличковић, Ђуро Кличковић, Петар Поштић, Адам Поповић, Стојан Милић, Ђуро Радовић, Павла Раичевић, Стеван Мраовић, И. Радаковић, Теодор Тркула, Стојан Лончар, Јово Лончар, Стојан Лончар, млађи, Миле Шапић, Никола Станковић, Ђуро Рошчић Лука Бакић, Магија Бакић, Јово Војновић, Раде Ђанковић, Милош Војновић, Петар Н. Кумановац, Илија Јаванин, поп.

Њу Брунсвик, Њ. Ц.

Срби у Њу Брунсвику сакупили су за Српску Војску \$14. Дароваше следећи: по \$2 Душ-

И. Поповић, Илија Кузмановић, Лазар Стакић, Милан Петровић Драгутин Пожгаљ, Милан Дејанов, Станимир Змијанац.

Џозефине, Па.

Међу Србима и Хрватима у горњем месту сакупило је Војо Радич у Џозефине, Па. \$85 за Божићни Дарак Српској Војсци. Дароваше: по \$6.75 Војо Радич, по \$5 Петар Радич, Јово Мраовић, Јово Опачић, Миле Татић, по \$4 Цвијо Дамјановић по \$3 Илија Владић, по \$2.50 Васил Тодоровић, Ђуро Гавриловић, по \$2 Стеван Банац, Илија Кнежевић, Никола Зец, Миле Мандић, Илија Тодоровић, Миле Петровић, Стево Петковић, Милош Ладић, Јован Полушта, Лазо Радаковић, Сам. Хав, Милош Добрић, Петар Маџар, по \$1 Никола Жукчић, Милица Петровић, Михаило Маџар, Миле Свиляр, Мирко Бошковић, Павло Барић, Мишо Божић, Вујо Чучковић, Драгић Момчиловић, Миле Врањеш, Марија Зец, Саво Тодоровић, Енди Југослав, Милош Шкиљо, Јуро Муго, Фр. Ивчић, по 50ц. Станко Буковчевић, Кеци Оклић, Јово Вучковић, Лазо Радич, Џон Султић, Џон Гугуп, А. Алберт, Г. Нели буц, по 25ц. Џон Лустича.

ЛИСТА ПРИЛАГАЧА.

Хамонд, Инд.

Срп. Добр. Др. "Вазнесење Господње", бр. 115. Савеза Слоге, у Хамонд, Инд. прикупило је \$106.— за Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи: По \$2.— "Вазнесење Господње", Срп. Добр. Др. Бр. 115. С. Сл., по \$6.— Бранко Бранчић, по \$4.— Ђуро Недеић, по \$2.— Жива Габоров, Петар Зорић, Стојан Ђурић, Деспот Мишковић, Митар Јовчић, Велимир Гина, Богдан Видић, Марко Бурчић, Иван Еремић, Милан Милановић, Душан Ђукић Добривој Пајић, Неда Демић, Васо Варадицац, Благоје Бербаков, Деспот Талијанов, Милица Д. Талијанов, Паја Мишковић, Милош Недеић, Мија Росић, Бока Стојан, Данило Мојсиловић, В. и Миша, Митар Козобарић, Саво Илијин, Коста Кунаковић, Алекса Перишић, Милош Бошњак, Милан Бошњак, Љубомир Јовановић, Милан Блажић, Михаило Здељар, Максим Стијачић, Душан Марков, Васо Бубановић, Букар Мамула, Стеван Еремић, Мирко Ђаковић.

Индананполис, Инд.

Срби у Индананполису, Инд. прикупили су \$65.— за Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи, по \$5.— Лазар Д. Софтић, Митар Крстић, Сава Ј. Софтић, Милоасв Ц. Јакшић, Никола Н. Јакшић, Риста К. Јакшић, Илија Шошевић, Бождар и Драго Н., Танасковић, по \$3.— Мијат Ј. Великанац, Димитрије Миленковић, Филип Станковић, по \$2.50 Вукашин И. Софтић, Тодор В. Софтић, Лазо Ђ. Гогић, Станиша М. Гогић, по \$2.— Јован М. Наргић, Сима Т. Срзевић, Љубомир А. Љамђић.

Металне Фалс, Ваш.

Срби у Металне Фалс, Ваш. сакупили су \$23.— за Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи: По \$4.— Миланко Вујић, по \$2.— Михаило Косовац, Вајо Смиљанић, Драго Косовац, Илија Рајачић, по \$1.— Илија Орловић, Ђуро Смиљанић, Стево Кнежевић, Мика Маљковић, Јово Мајсторовић, по 50 центи, Лазо Смиљанић, по 30 центи Раде Маљковић. По 25 центи Исо Пухало.

Портланд, Орегон.

Срби у Портланду, Орег. сакупили су \$34.— за Божићни Дарак Српској Војсци, приложили су следећи, по \$4.— Зоро Стојчевић, Јоко Л. Дрепун, по \$2.— Јевто Јанишевић, Арсо \$2.— Јевто Јанишевић, Арсо Ј. Вељковић, Добросав Михаиловић, Петко Стефановић, Томо

Ј. алперовић, Стојан Ђ. Јовчић Вељко Милутиновић, Петруш Николић, Симо Јовановић, Јован Недељковић, Дима Миленковић, С. Маркрга, Недељко Стојановић.

Детроит, Мич.

На забави Срп. Дилетантског Друштва у Детроиту, Мич., сакупљено је за Српску Војску, \$192.— Приложили су следећи: по \$40.— Драгутин Попов, Владо Милић, по \$18.— Жива Лекић, Лука Стојковић, по 12.— Војин Мрклић, Милица Мрклић, по \$10.— Ђурица Павлов, Марија Мрклић, по \$8.— Жива Милојковић, Младен Влајковић, по \$6.— Сређе Гагриловић, по \$4.— Младен Грујић, Славо Кнежевић, по \$2.— Томо Лекић.

На истој забави приложили су још, по \$2.50, Светозар Лазич, по \$1.— Јуда Којић, Васарафан, Милан Коџић, Румуњски свештеник П. Франкић, по 75 центи, С. Акшамовић, по 50 центи В. Дамњановић, Милан Субичин, Бранко Николић, Марко Финску, Ђ. Радосављевић, Мил. Љубисављевић, Вас Сређевић, Март. Ландућ, Ж. Момчило, Мил. Појић, по 25 ц., М. Митровић, Љубиша Секешан, Ж. Којић, Ђ. Радованчев, Жива Аџић.

Лакавана, Њ. Ј.

Срби у Лакавана, Њ. Ј. сакупили су \$12.— за Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи, по \$2.— Стеван Маријич, Станко Вујакија, Никола Јаковић, Петар Клаић, Сава П. Клаић, Стојан Вујото-

ОПОМЕНА.

Српско-Црногорско Д. Д. бр. 93 СССС. у Бјуту, Монт., тражи свога члана Саву Калугеро-вића, да се јави своме друштву најдаље до 15. о. м. Не учини ли то, поступи се према њему строго по правилима.

ТРАЖЊА.

Управа.

ТРАЖЊЕ.

Саша Р. Билић, син Ристин, родом из Гацког, Херцеговина, тражи Лазара Ковачевића, из Срвелића, или кога било од својих ужих земаља. Г. Билић сада је јак на универзи у Енглеској, а његова је адреса:

Sasha R. Bilitch, Christ Church Oxford, England.

Крста Д. Парлић, редов-јак, који сада живи у Француској, тражи брата Богдана, родом из Вучитрна, Косово, Србија. За писмо и адресу треба се обратити ти уреднишаву овога листа.

Мирно Тодоровић, који се сада налази у српском добровољачком одреду у Русији тражи брата Милу и рођаке Јована и Велемира Секулића. За адресу нека се обрати на уредништво овог листа.

Павле Шупић, који се налази у Русији као добровољац — тражи брата Крсту. За адресу обратити се на уредништво овог листа.

Ранко * * *, који се сада налази као добровољац у Русији, тражи сестру и зета са њиховом децом Саветом и Јованком. За адресу обратити се на уредништво овога листа. - браћетајне мфнђиш рдлу

Срп. Д. Д. Видов Дан бр. 109 СССС. у Детроиту, Мич., авља оним својим члановима, који не би присуствовали на две седнице узастопце, без оправданог разлога, да не бити брисани из друштва и Савеза и нека им ово служи као последица опомена. Такође се умоља вају браћа да подмире своје дугове најдаље до 8. априла о. г.

Са оним се даје до знања свим члановима и чланицама доле потписаног друштва, да је решено једногласно на прошлој ванредној седници, да не се будуће редовне седнице одржати сваког 15. у месецу у вече а не сваке друге недеље као што је било раније јављено.

Надаше се ставља до знања свима који би рада да ступе у овај одел, да је донешено рјешење на прошлој ванредној седници да не се у будуће примати у ово друштво само они, који живе у околици чикашкој а ништо они који живе ван Чикага.

Оволик равнава и знава ради.

С. Д. Д. Лина и Крбава, бр. 47 СССС. Со. Чикаго, Ил.

А. Божиновић, председник. Илија Н. Почуча, тајник.

ОПОМЕНА.

Срп. Д. Д. Св. Ђорђе бр. 277 СССС. у Ливингстону, Вис., тражи и опомиње своје чланове . . . иколу Кресојевића и Стеву Лончара, да се јаве своме друштву и да подмире своју дуговину најдаље до 8. априла о. г. Ако се оглуше овој опомени, биће брисани из друштва и Савеза.

Никола Радишић, преде. И. Кресовић, тајник.

ПРОМЕНА АДРЕСЕ

Молим управу савезног органа Србобрана, да ми измени адресу.

Моја СТАРА адреса била је:

Име и презиме.....

Број баксе, или број куће и улица.....

Град и држава.....

Моја НОВА адреса гласи:

Име и презиме.....

Број баксе, или број куће и улица.....

Град и држава.....

Друштво..... број.....

Ко год мења адресу, нека тачно испуни горњу листу и цео овај оглас изреже и пошаље на управу Србобрана на адресу:

СРБОБРАН
443 W. 22 Street
NEW YORK, N. Y.

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД

(Наставак са прве стране.)

ва са свима владама које су у рату с Немачком и које већ тим самим могу рачунати на најдореживију финансијску помоћ Сједињених Држава; 3) Да се изврши организација и мобилизација свих материјалних извора у земљи ради што боље одбране; 4) Да се флота одмах потпуно спреми у сваком погледу, а нарочито да се снабде свима средствима потребним за успешно дејство против непријатељских подморских лађа; 5) Да се сувоземна војска повећа одмах бар са 500.000 људи, узетих на основу опште војне обавезе, и да се да одобрење и за даља потребна повећања; 6) Да се Влади изгласају потребни кредити.

Тако не савезничка ствар ступањем Америке у рат добити не само морално, него и војнички и материјално. То дабогме не значи да је морална добит за потцењивање. Напротив. Сједињене Државе су не само истински мирољубиве, него су се кроз читав један век држале начела немешања у европске ствари. И ето је сад Немачка успела да их својим нападним радом присили да напусте и своју мирољубивост и да се начело немешања (Монроува Доктрину), и да раме уз раме са нашим Савезницима ступе у борбу против насиља и злочина, унесући у њу, поред осталих крупних приноса, и своје широко демократско начело.

Да су Сједињене Државе на страни правде а против насиља, најновији доказ је не само у немачком дивљачком поступању са америчким трговачким лађама и мирним путницима, него и у немачком пустошењу на западном фронту. Прикљештени силним француским и енглеским налетом, они се све више повлаче, а зато напуштено земљиште претварају у праву пустињу. Могао би човек помислити: та војничка су у рату већ три године, а онда није никакво чудо ако су и огрубили. Али није тако. То пустошење, које подсећа на варварство из најмрачнијих периода средњег века, врши се по команди официра и уз влчачке немачке штампе. Нов доказ да је за све злочине одговорна не само немачка влада него и немачки народ, и да је Председник Вилсон правио

разлику између владе и народа само из политичких разлога.

Заузети успешном француском и енглеском офанзивом, Немци немају кад да мисле на заузеће Петрограда. А и кад би им се прохтело, топло пролетних време претворило је снежна поља на северном руском фронту у такве мочари да је сваки већи војни покрет немогућан. Русији дакле с те стране не прети никаква опасност. Да би радост Русијиних пријатеља била већа, готово истовремено са том вешту дошла је и изјава бугарског министра председника Радославова да је Бугарска ратовала само против аутократске Русије, али да је пријатељ демократске Русије. И тако сад благо Русији, која је највише стрепила од силне Бугарске. Немојте се смејати! Јер ма колико да је цела ствар смешна, ипак је посредно једно сасвим озвучено неваљалство које заслужује сваку осуду. Радославов добро зна да је Фердинандова Бугарска тип аутократске државе у којој све бива по милости и вољи Фердинандовој и да онај који је у истини за демократију треба прво да протестује против Фердинандовог деспотизма. Али да није тога деспотизма, он Радославов, који је 1903 године био осуђен на 8 месеци затвора због фалсификата, подмињивања и крађе, не би никад могао бити председник министарства. Зна то Радославов, а зна и цео свет. Али дебели бугарска глава ипак мисли да је свет будала и да га је лако преварити. Одишка глупака баш у томе и јесте да мисле да су само они паметни, а да је цео остали свет глуп. И тако овај бајагањевски трик Радославова наћи и у Русији и у целом свету оно што заслужује — презрење, јер сви знају да се иза њега крије очајно стање које влада у Бугарској.

Иста невоља, која гони Радославова на овакве смешногупе изјаве, гони и аустроугарског министра спољних послова грофа Чернина да излази са предлогом о миру. По томе предлогу, преговори би се водили не прекидајући непријатељства. Пословица да глад и курјак из шуме истера нашла је у овом случају сјајну потврду.

су испрекидане и помичу се стално. Савезничка војска гледа да прво заузме важне положаје; са тих положаја чека да види хоће ли се ићи напред, или ће се на новим положајима копати шанчеви, као што су били они са којих су пошпи.

До сад су савезници стално напредовали према Ст. Кантену, освојивши читав низ околних места, тако да их сад од Ст. Кантена деле свега два миље. Из освете за свој неуспех, Немци су бомбардирали Ремс.

Ако Немци напусте и Ст. Кантен, сломиле се цела "Хинденбургова линија" и они ће морати ићи чак на белгијско-француску границу.

У ПАЛЕСТИНИ.
Током ове недеље стигла је

вест о једном већем ратном догађају: о поразу 20.000 турске војске у Палестини.

Да зају за бок енглеској војсци, која се налазила код Хеброна, Турци опремили једну војску од Јерусалима за границу Египта. Ту војску сретне генерал Марџе, који је продире приморјем. Сукоб се догодио код Газе и завршио потпуним поразом Турака. У тој битци погинуло је и рањено 8000 Турака, заробљено 900. Међу заробљеницима налази се и заповедник те турске војске и цео штаб. Енглески губитци били су незнатни.

Овај пораз турске војске у изгледу брзи пад Јерусалима, од кога су сад Енглези удаљени свега 20 миља.

и „Ла Суд Американа“ које су састављене скоро искључиво од југословенских капитала. Као земљорадници су веома вредни и умерени.

Скоро исти се елемент налази и у Уругвају и Парагвају.

У Чили, пак, сасвим је другачије. Скоро сви су тамо трговци и индустријалци. Има више фирми веома моћних, се веома великим капиталима, које се баве извозом и увозом. Али су нарочито предузимачког духа и способност рада показали у индустрији шалитре. Око десетак рудника шалитре представљајући капитал од \$100.000.000 налазе се у рукама Југословена. Довољно је само да овде наведемо имена г.г. Бабурица, Митровић, Моро, Лукиновић, Цицарељи, Гоић, Сарго и т. д., који уживају велико уважање у Чили. Скоро сви чиновници и радници у овим минама су са острва: Брача, Виса, Хвара или из околине Дубровника.

У Боливији Југословени раде великом по рудницима. Има много трговачких кућа које раде на велико и купе Дубравиче, Сабјончело, Јанковић и т. д. веома су познате.

У Перу има радника по рудницима и трговаца скоро сви пореклом из Јужне Далмације. Купе Чиурлица, Гаљуф, Пењослава, Азалија и т. д. су најпознатије.

Интересантно је да констатирамо да су Далматинци први почели испрати злато на Огњеној Земљи.

Г. Мандаковић у Токопила, Владиславић и Грубишић у Пототи, Митровић Хнос, у Антофагаста снабдевају ове три индустријске вароши електричном снагом и осветљењем. Кућа Јанковић је сопственик телефона у Антофагасти, Филомена, Аузонја, Аконкагва, Калама, Евгенија и т. д. Ова иста кућа има аутомобилски саобраћај у Антофагасти и околини. Велика фирма Бабурица и Цицарељи снабдева месом и дрвима јужни Чили. Једном речју Југословени на обали Пацифика заузимају видне положаје међу страним исељеницима.

Југословени су веома добро организовани и могу да противстану великој пропаганди коју Аустријанци воде да их униште. Имају до данас (представка је предата 5. новембра 1916) двадесет и четири удружења са главном управом у Валпараису, три листа и то „Југословенска Држава“ у Антофагасти, „Југословенска Домовина“ у Пунта-Аренас и „Јадран“ у БуеносАиресу. На челу свих удружења стоји „Југословенска Народна Одбрана“ са задатком да свим силама помогне и допринесе ослобођењу и уједињењу свих Србо-Хрвата и Словенаца у једну независну државу, и да побољша стање југословенских исељеника у Јужној Америци.

На првом задатку до сада је веома много допринела. Знатно суме новаца сакупљене су за српски и црногорски Првеиз Далмације, хрватског приморја, Истре и Трета.

У Аргентини их има око 20.000, и већином се баве пољопривредом и поморством. Нарочито у овом последњем су веома цењени као капетани бродова, морнари и пилоти. У Аргентини има две велике компаније ловидбе „Михановић“

ној Америци, која је веома жива и успешна, а свака грана поседује свој фонд за локалну пропаганду.

Нашој овдашњој јавности добро је познат рад Југословенске Народне Одбране у Јужној Америци и циљ борбе коју она води — а који је циљ и наш заједнички. Нагласићемо само да тамошњи Југословени

— пошто их је већина из Приморја и са острва Виса, Брача, Хвара, Корчула, Лошња, Креса, Крка и т. д. — и ову прилику нису пропустили да не нагласе да су талијански захтеви на та наша места неоправдани и завојевачки и да ће се они свим силама и средствима борити да не падну из једног ropства у друго.

Представка

Југословенске Народне Одбране у Јужној Америци представницима сила Споразума.

Југословенска Канцеларија из Вашингтона, Д. К., доставља нам следеће:

Главна Управа Југословенске Народне Одбране у Јужној Америци предава је 9. јануара о. г. представницима Енглеске, Француске и Русије у Валпараису подужи меморандум, из кога видимо најважније ставове. Уз меморандум иде и један опширни извештај о стању наших исељеника у Јужној Америци и о њиховом политичком раду, који је предао једној пријатељској сили „Јадран“, огранак Југословенске Народне Одбране у Буенос Ајресу, 5. новембра 1916.

Меморандум почиње овако: „Ваша Екселенцијо, „Поводом крунисања Карла I у Будимпешти, 30 децембра 1916, југословенске колоније којих су чланови пореклом из Аустро-Угарске, и то већим делом из Далмације, Истре, Трета и Хрватске, а којих се среднече силе, рачунајући и Италију.

Даље се у манифесту констатира пријатељско осећање југословенских исељеника према исељеницима Тројног Споразума и њихово прикупљање прилога за Црвене Крстова Савезника, „који прилози долазе из овог истог извора, из кога и новац за Југословенски Одбор у Лондону. И због тога, завршава се манифест, немогуће нам је да прејемо њутке преко те свирепе оптужбе да примамо новац од наших непријатеља.”

Манифест су потписали у име Југословенске Народне Одбране г. Пашко Вабурица, председник, и г. Мирослав Тарталија, секретар.

Овај манифест праћен је представком „Јадрана“, огранка Народ. Одбране у Буенос Ајресу, коју је овај предао представнику једне пријатељске силе. У овој представи изнет је опширно стање наше браће у Јужној Америци, из које видимо ове интересантне податке.

Тако, према овој представи, број наше браће у Јужној Америци варира између 30—50.000, од којих су сви из Аустро-Угарске, и то искључиво из Далмације, хрватског приморја, Истре и Трета.

У Аргентини их има око 20.000, и већином се баве пољопривредом и поморством. Нарочито у овом последњем су веома цењени као капетани бродова, морнари и пилоти. У Аргентини има две велике компаније ловидбе „Михановић“

их ова могла послати према обавези и свом обећању Југословенском Одбору у Лондону.

Доприноси као и суме које се шаљу у Лондон обављају све сви у званичном органу „Југословенска Држава“ који излази у Антофагасти. Они који су објавили срамну оптужбу да примамо новац из Аустрије требали би да знају да сви Југословени, самовољни доприносици, дочекали су да им имања буду конфискована у Аустро-Угарској, да њихови рођаци буду прогањани, и кад би икако могла Аустрија да стави руку на њих били би сви повешани, кратко и јасно, будући да се сматрају као издајници према хабсбуршкој царевини. Ако ово није довољно да докаже да новац којим помажемо Југословенски Одбор у Лондону дају доприносом нашим земљацима, ми смо готови да ставимо на преглед наше рачуне изасланику ма које савезничке силе, рачунајући и Италију.

Даље се у манифесту констатира пријатељско осећање југословенских исељеника према исељеницима Тројног Споразума и њихово прикупљање прилога за Црвене Крстова Савезника, „који прилози долазе из овог истог извора, из кога и новац за Југословенски Одбор у Лондону. И због тога, завршава се манифест, немогуће нам је да прејемо њутке преко те свирепе оптужбе да примамо новац од наших непријатеља.”

најбоље је да се овде наведемо имена г.г. Бабурица, Митровић, Моро, Лукиновић, Цицарељи, Гоић, Сарго и т. д., који уживају велико уважање у Чили. Скоро сви чиновници и радници у овим минама су са острва: Брача, Виса, Хвара или из околине Дубровника.

У Боливији Југословени раде великом по рудницима. Има много трговачких кућа које раде на велико и купе Дубравиче, Сабјончело, Јанковић и т. д. веома су познате.

У Перу има радника по рудницима и трговаца скоро сви пореклом из Јужне Далмације. Купе Чиурлица, Гаљуф, Пењослава, Азалија и т. д. су најпознатије.

Интересантно је да констатирамо да су Далматинци први почели испрати злато на Огњеној Земљи.

Г. Мандаковић у Токопила, Владиславић и Грубишић у Пототи, Митровић Хнос, у Антофагасти снабдевају ове три индустријске вароши електричном снагом и осветљењем. Кућа Јанковић је сопственик телефона у Антофагасти, Филомена, Аузонја, Аконкагва, Калама, Евгенија и т. д. Ова иста кућа има аутомобилски саобраћај у Антофагасти и околини. Велика фирма Бабурица и Цицарељи снабдева месом и дрвима јужни Чили. Једном речју Југословени на обали Пацифика заузимају видне положаје међу страним исељеницима.

Југословени су веома добро организовани и могу да противстану великој пропаганди коју Аустријанци воде да их униште. Имају до данас (представка је предата 5. новембра 1916) двадесет и четири удружења са главном управом у Валпараису, три листа и то „Југословенска Држава“ у Антофагасти, „Југословенска Домовина“ у Пунта-Аренас и „Јадран“ у БуеносАиресу. На челу свих удружења стоји „Југословенска Народна Одбрана“ са задатком да свим силама помогне и допринесе ослобођењу и уједињењу свих Србо-Хрвата и Словенаца у једну независну државу, и да побољша стање југословенских исељеника у Јужној Америци.

На првом задатку до сада је веома много допринела. Знатно суме новаца сакупљене су за српски и црногорски Првеиз Далмације, хрватског приморја, Истре и Трета.

У Аргентини их има око 20.000, и већином се баве пољопривредом и поморством. Нарочито у овом последњем су веома цењени као капетани бродова, морнари и пилоти. У Аргентини има две велике компаније ловидбе „Михановић“

Српска Народна Одбрана

ЛИСТА ПРИЛАГАЧА.
—
Питсбург, Па.

За Божићни Дарак Српској Војсци г.г. Душан Ботић и Милован Милевић, из Питсбурга, Па. сабрали су прилога \$721.— Даровали су следећи, по \$300.— Српски Потпорни Клуб, по \$100.— Срп. Добр. Др. „Св. Ђорђе“, од бр. 6, Сав. Србобрана, по \$50.— Срп. др. Адам Прибићевић, бр. 49, Сав. Слоге, Холес Клуб, по \$22.— Симо Врленић, бучер, по \$20.— Симо Врленић, по \$15.— Душан Ботић, по \$10.— Јеврем Беквалац, Божо Мамула, по \$6.— Никола Милић, по \$4.— Ј. Б. Карни, по \$2.— Милован Мутјић, Јован Цимеша, Симо Вујновић, Миле Момчиловић, Раде Буњевац, Тодор Марковић, Миле Мрчић, Петар Марковић, Симо Звјелар, Ђуро Вукелић, Станко Матијевић, Никола Врленић, Јово С. Врленић, Никола Матић, Олга Савићева, Илија Мусулић.

На седници др. бр. 6, „Св. Ђорђе“ Савеза Србобрана сакупљено је од следећих: по \$5.— Миле Девић, по \$2.— Стојан Шабановић, Милован Милевић, Душан Милевић, Јово Тодоровић, Миле Брвиловић, Симо Вукелић, Илија Милевић, Сава Дошан, Миле Косић, Милан Поповић, Милован Крњић, Никола Божић, Сава Торбић, Миладин Торбић, по \$1.— Радослав Брвиловић, Самоило Карајловић, Милан Радошевић, Ђ. Шатлан, Никола Цекиновић, по 50 центи, Радослав Цимеша, Марко Гвоздић, Јован Цимеша, Миле Мусулић.

На Крсној Слави код браће Милована и Мане Милевића, приложили су следећи. По \$5.— Милован Милевић, Мане Милевић, Божо Мамула, Душан Ботић, Сава Божић, по \$2.— Божо Трбовић, Ранко Шушан, Перо Марковић, Миладин Торбић, Тодор Ердељ, Јово Секулић, Раде Вукас, Сава Дошан, Никола Станић, Раде Бујић, Миле Момчиловић, Ђуро Станић, Милош Девић, Јеврем Беквалац, по \$1.— Јово Цимеша, Сава Језовац, Богдан Косановић, Петар Трбовић, Сава Косановић, Симо Витас, Миле Трбовић.

22. марта 1917. год. — Њујорк:
Пуебло, Коло.

Обрен Стевановић, Милка Медид, Владо Брчић, Илија Милдраг, Васил Милдраг, Стеван Пенић, Ђоко Ђук, Јеремја Ђук, Милан Ердељан, Илија Гутњи, Косто Радић, Миле Вуковић, Максим Милановић, Никола Г. Вујновић, Ристо Мучибабић, Божо Ш. Милојевић, Велимир и Персида Николић, Јашо Андријашевић, Јевто Кладић, Јово Бошњак, Шћепан Милојевић, Лука П. Милојевић, Милан Савић, Трипо Милдраговић, Лазо Брчић.

Ст. Клаирвил, О.
Срби у Ст. Клаирвилу, О., сакупили су за Божићни Дарак Српској Војсци \$72.50. Даровали су следећи: по \$10.— Крсто Ђурица, Марко Буквић; по \$4.— Марко Сладоје, Ђока Мрђановић, Видоје Бајат, Перо Сикилић, Владимир Кнежевић; по 3 долара: Борђије Милошевић; по 2 долара: Милан Буквић, Марко Самарџић, Јово Гајовић, Сава Бумба, Стојан Ђорђевић, М. Р. Буквић, Јово Попић, Васо Ђорђевић, Сава и Вид Ножица, Ана Бумба, Ана Ножица са децом; по \$1.— Ружа Кнежевић, Ђоко Рајковић, Матија Попић, по 50 центи: Милан Ђорђевић.

Њујорк, 27. марта 1917.
За Централни Одбор Срп. Народне Одбране,
Јов. С. Екерковић, тајник.

Statement of the Ownership, Management, Circulation, etc., required by the Act of Congress of August 24, 1912.

I, Editor M. Trivunac, of the said paper, do hereby certify that the above is a true and correct statement of the ownership, management, etc., of the said publication for the date shown in the above caption, required by section 443 of the Act of August 24, 1912, and that the names and addresses of the publisher, managing editor, and business managers are: Publisher: Serbian Educational and Benevolent Fund of the Serb Federation Sloga, 443 W. 22 St., New York, N. Y.; Editor: M. Trivunac, 443 W. 22 St., New York, N. Y.; President: M. J. Pavičević, 443 W. 22 St., New York, N. Y.; Vice President: P. H. Pavlovitch, New York, N. Y.; Members' Executive Board: Josif Ravnogori, 443 W. 22 St., New York, N. Y.; M. Kukulica, 460 Gates ave., Lackawanna, N. Y.; and Geo. Grovitch, Bisbee, Ariz.

That the names and addresses of the stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock of the said publication are: M. J. Pavičević, 443 W. 22 St., New York, N. Y.; P. H. Pavlovitch, New York, N. Y.; Josif Ravnogori, 443 W. 22 St., New York, N. Y.; M. Kukulica, 460 Gates ave., Lackawanna, N. Y.; and Geo. Grovitch, Bisbee, Ariz.

That the names and addresses of the persons or corporations for whom such trustee is acting, is given, also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock in the said publication, in their own names, or in a capacity other than that of a bona fide owner, and that affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

M. Trivunac.

Sworn to and subscribed before me this 29th day of March, 1917.

James P. Eadie.

(My commission expires March 30, 1918.)

Срби у Дес Моинес, Ајова, прикупили су \$64.— за Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи, по \$4.— Миле Векић, по \$2.— Душан Вутар Радић, Никола Радаковић, Сара Радаковић, Петар Басарић, Миле Басарић, Јанко Почучић, Тимко Колар, Адам Колар, Данило Цветићанин, Марко Радочај, Стево Дуѓанић, Миле Зорић, Божо Покрајац, Никола Шорак, Миле Радочај, Стеван Веновић, Буба Станић, Јово Плевша, Миле Смиљанић, Антон Ферар, Илија Милошевић, Сава Зорић.

Чикаго, Ил.

Срби у Чикаго, Ил., сакупили су \$6.— за Божићни Дарак Српској Војсци Даровали су следећи, по \$2.— Милош Јокановић, Алекса Радаковић, Стојко Станојевић, Сава А. Јакшић,

ИСПРАВКА.

У распису број 66, који је општампан на другој страни у овом броју, ушло је погрешно име под „Операције“ Илија Пројанца, др. бр. 1, Чикаго, Ил., а треба Лука Борковић, исто друштво, што се са овим исправља.

ОБЈАВА.

Срп. Д. Д. „Словенски Југ“ бр. 150 СССС, у Њујорку јавља својим члановима, да ће се у будуће редовно месечно седнице објављивати сваке друге суботе у месецу у 7 сати у вече у просторијама Српскога Дома. Истовремено стаља се до знања њујорским Србима, да је уписана у наше друштво само \$3.00, те се надамо да ће се овдешња браћа знати користити овог погодног и постати чим пре чланови нашег друштва и Савеза.

Никола Трбовић, тајник.

ПРОШЛА НЕДЕЉА НА БОЈНИШТУ

Лондон, 31. марта 1917.
ОКО ЛА ФЕРА.

Енглеске чете су сада скоро у додиру са „Хинденбургом“ линијом на северу. Французи су ту линију пресекли, јер су дошли до реке Оаз југоисточно од Ст. Кантена.

Једни пут, који Немцима стоји на расположењу између Ла Фера и Ст. Кантена то је железница која иде из Ла Фера за Лаон па се враћа за Ст. Кантен. Ова железница прелази преко Оаза код Ривенкура, а преко реке Сера дев миља западно од Крески.

Ла Фер је окољен са три стране и његов се пад очекује сваки час. Да одложе пад тог града, Немци су пустили воду из канала и потопили цео клич између река Оаз и Сера, а у том зључу лежи Ла Фер.

ШУМА СТ. ГОБЕН.

Јужно од реке Оаза, између Ла Фера и Лаона налази се ви-

сорачан Ст. Гобен. Га висораван је обраста шумом и штити врло значајан град Лаон. У ту шуму пробијају се Французи стално. Ту се воде очајничке борбе, јер Немци бране сваку стопу.

Јужно од ове шуме савија се једна железница, која иде из Моли за Лаон. Кроз шуму иде један друм од Куси за Ла фер. Око места Куси налази се такође велика гора која је сад у рукама Француза.

И тај замак, као и све друго разорили су немачки вандали. Французи, разарени тим вандалским поступком, скршили су отпор и освојили целу шуму.

СТ. КАНТЕН НА РЕДУ.

Својим пробојом од Ла Фера Французи су зашли Ст. Кантену за јужни бок. Француска линија ту допире до Сави, три миље западно од Ст. Кантена. Ту убојну линију прихватају Енглези.

Ове линије нису сталне, него

сорачан Ст. Гобен. Га висораван је обраста шумом и штити врло значајан град Лаон. У ту шуму пробијају се Французи стално. Ту се воде очајничке борбе, јер Немци бране сваку стопу.

Јужно од ове шуме савија се једна железница, која иде из Моли за Лаон. Кроз шуму иде један друм од Куси за Ла фер. Око места Куси налази се такође велика гора која је сад у рукама Француза.

И тај замак, као и све друго разорили су немачки вандали. Французи, разарени тим вандалским поступком, скршили су отпор и освојили целу шуму.

СТ. КАНТЕН НА РЕДУ.

Својим пробојом од Ла Фера Французи су зашли Ст. Кантену за јужни бок. Француска линија ту допире до Сави, три миље западно од Ст. Кантена. Ту убојну линију прихватају Енглези.

Ове линије нису сталне, него

сорачан Ст. Гобен. Га висораван је обраста шумом и штити врло значајан град Лаон. У ту шуму пробијају се Французи стално. Ту се воде очајничке борбе, јер Немци бране сваку стопу.

Јужно од ове шуме савија се једна железница, која иде из Моли за Лаон. Кроз шуму иде један друм од Куси за Ла фер. Око места Куси налази се такође велика гора која је сад у рукама Француза.

И тај замак, као и све друго разорили су немачки вандали. Французи, разарени тим вандалским поступком, скршили су отпор и освојили целу шуму.

СТ. КАНТЕН НА РЕДУ.

Својим пробојом од Ла Фера Французи су зашли Ст. Кантену за јужни бок. Француска линија ту допире до Сави, три миље западно од Ст. Кантена. Ту убојну линију прихватају Енглези.

Ове линије нису сталне, него

сорачан Ст. Гобен. Га висораван је обраста шумом и штити врло значајан град Лаон. У ту шуму пробијају се Французи стално. Ту се воде очајничке борбе, јер Немци бране сваку стопу.

Јужно од ове шуме савија се једна железница, која иде из Моли за Лаон. Кроз шуму иде један друм од Куси за Ла фер. Око места Куси налази се такође велика гора која је сад у рукама Француза.

И тај замак, као и све друго разорили су немачки вандали. Французи, разарени тим вандалским поступком, скршили су отпор и освојили целу шуму.

СТ. КАНТЕН НА РЕДУ.

Својим пробојом од Ла Фера Французи су зашли Ст. Кантену за јужни бок. Француска линија ту допире до Сави, три миље западно од Ст. Кантена. Ту убојну линију прихватају Енглези.

Ове линије нису сталне, него

сорачан Ст. Гобен. Га висораван је обраста шумом и штити врло значајан град Лаон. У ту шуму пробијају се Французи стално. Ту се воде очајничке борбе, јер Немци бране сваку стопу.

Јужно од ове шуме савија се једна железница, која иде из Моли за Лаон. Кроз шуму иде један друм од Куси за Ла фер. Око места Куси налази се такође велика гора која је сад у рукама Француза.

И тај замак, као и све друго разорили су немачки вандали. Французи, разарени тим вандалским поступком, скршили су отпор и освојили целу шуму.

СТ. КАНТЕН НА РЕДУ.

Својим пробојом од Ла Фера Французи су зашли Ст. Кантену за јужни бок. Француска линија ту допире до Сави, три миље западно од Ст. Кантена. Ту убојну линију прихватају Енглези.

Ове линије нису сталне, него

сорачан Ст. Гобен. Га висораван је обраста шумом и штити врло значајан град Лаон. У ту шуму пробијају се Французи стално. Ту се воде очајничке борбе, јер Немци бране сваку стопу.

Јужно од ове шуме савија се једна железница, која иде из Моли за Лаон. Кроз шуму иде један друм од Куси за Ла фер. Око места Куси налази се такође велика гора која је сад у рукама Француза.

И тај замак, као и све друго разорили су немачки вандали. Французи, разарени тим вандалским поступком, скршили су отпор и освојили целу шуму.

СТ. КАНТЕН НА РЕДУ.

Својим пробојом од Ла Фера Французи су зашли Ст. Кантену за јужни бок. Француска линија ту допире до Сави, три миље западно од Ст. Кантена. Ту убојну линију прихватају Енглези.

Ове линије нису сталне, него